

Yleistä: Muutosvoimainen ja myönteinen kaupunki

Kaupunkistrategiassa kuvattu tavoiteltava kehityssuunta Porvoosta alueellisena kasvu- keskuksena, koti- ja matkailukaupunkina ja kansainvälisenä elinkeinoelämän keskuksena pohjautuu nykyiseen tilanteeseen, jossa painottuvat kaksikielinen kulttuuri ja historia. Koulutuspalveluiden osalta kaksikieliset koulutuspalvelut lisäävät kaupungin vetovoimaa. Lisäksi turvallinen ja sopivan kokoinen kaupunki houkuttelee lapsiperheitä. Merkittävää on, että 95 % asukkaista suosittelisi Porvoota kotikaupunkina, joten kaupungilla on jo nyt vetovoimaa, jota kaupunkistrategialla vahvistetaan. Porvoon kehitykseen vaikuttavat globaalit ja kansalliset kehityssuunnat.

Painopisteiksi nostetut teemat huolenpito elinympäristöstä, kestävän kasvun ja elinvoiman rakentaminen, lasten ja nuorten oppiminen ja tulevaisuususkon vahvistaminen sekä ihmisen mahdollisuus kotiutua, viihtyä ja kytkeytyä yhteisöihin ovat linjassa yleisten kehityssuuntien ja haasteiden kanssa. Näillä painopisteillä on yhteisiä sisältöjä ja tavoitteita opetussuunnitelmien, kansallisen peruskoulun tulevaisuustyön teemojen, suomenkielisen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen visioiden ja perusopetuksen painopisteiden kanssa. Strategian painopiste lasten ja nuorten oppiminen ja tulevaisuususkon vahvistaminen ovat opetuksen keskeisiä tavoitteita. Suomenkielisten koulutuspalveluiden perusopetuksen visiossa 2030 painotetaan neljää osa-aluetta: hyvinvointia, kasvua, tietoja ja taitoja sekä osallisuutta. Lukion toiminta perustuu vision mukaisesti arvostavaan toimintakulttuuriin, taitavaan oppimiseen, elinikäiseen sivistykseen ja oppimaan yhteisönä. Linnankosken lukion luonnontieteiden ja matematiikan LUMA-polun käynnistymisen vahvistaa entisestään lukion vetovoimaa. Lisäksi perusopetuksen painopisteiksi on valittu perustaitojen oppiminen ja yhdessä tekeminen. Kaupunkistrategia ja visiot linkittyvät linjakkaasti.

Ihmisen mahdollisuus kotiutua liittyy läheisesti koulutuspalveluiden rooliin monikulttuuristen ja muiden lasten ja nuorten, osaltaan myös perheiden, kotouttamiseen ja kotiutumiseen. Vakaa talous, uudistuskykyinen henkilöstö ja kyvykäs johtaminen sekä myönteinen ja vuorovaikutteinen toimintakulttuuri saavutettuina tavoitteina luovat edellytykset suomenkielisten koulutuspalveluiden järjestämiseen ja laadukkaan perusopetuksen ja lukiokoulutuksen ylläpitämiseen.

Koulutuspalveluiden henkilöstöllä on ollut mahdollisuus vaikuttaa kaupunkistrategian laatimiseen. Lasten ja nuorten oppimisen valikoitumisessa painopisteeksi kuuluu henkilöstön ääni.

Tulevaisuuteen uskovat, vahvojen perustaitojen lapset ja nuoret

Kaupunkistrategiassa viitataan oppimistulosten heikentymiseen, oppimisvaikeuksiin ja heikentyneeseen tulevaisuususkoon. Nämä ovat valtakunnallisestikin tiedossa olevia kehityssuuntia, joihin Porvoo pyrkii strategian mukaan vastaamaan rakentamalla luottamusta tulevaisuuteen ja turvaamalla vahvat perustaidot.

Vahvat perustaidot, mm. lukutaito-ohjelman kautta, tavoitteena linkittyy kaupungin lakisääteisten palveluiden tarjoamiseen. Kasvun ja oppimisen toimialan tuottamat palvelut ovat suurelta osin lakisääteisesti määriteltäviä ja valtionosuusrahoituksen alaisia palveluita. Kaupungin tulee strategisesti määrittää riittävät resurssit, opetuksen ja oppimisen sekä siihen liittyvän tuen järjestäminen on kaupungin perustehtävä, jonka laadukas toteuttaminen on tärkeää myös jatkossa. Tarvitaan riittävät resurssit sekä osaava ja koulutettu henkilökunta niistä huolehtimaan. Tulevaisuususkoa rakennetaan kiireettömissä kohtaamisissa sopivan kokoisissa ryhmissä, joissa on riittävästi aikuisia.

Kaupunki, johon kotiudutaan

Strategiassa pitäisi vahvemmin esittää koulutuspalveluiden merkitys Porvoon kehittämisessä monikulttuurisena kaupunkina sekä koulutuspalveluiden roolin lasten ja nuorten sekä perheiden kotiutumisessa ja kotouttamisessa. Arvovalintana koulutuspalvelut järjestävät ei lakisääteisinä palveluina valmistavaa ja oman äidinkielen opetusta monessa kielessä, joilla molemmilla on tärkeä merkitys lasten ja nuorten integroitumisessa ja oppimisessa. Koulujen henkilöstöllä on merkittävä rooli kotouttamisessa, jonka olisi voinut mainita luonnoksessa. Strategiassa on todettu, että kotouttamiseen osallistuu koko kaupunki, mutta olisi voinut painottaa toimialojen yhteistyötä esim. koulutus- nuoriso-, -liikunta- ja kotoutumispalveluiden yhteistyötä.

Porvoo kansainvälistyy erityisesti lapsiperheiden maahanmuuton kautta. Porvoon kouluissa opiskelee lapsia ja nuoria, joiden kotona puhutaan yli 50 kieltä. Tästä syystä osa kouluista on varsin kansainvälisiä. Peipon koulun kaksikielisen opetuksen käynnistyminen vahvistaa koulutuspalvelujen tukea kansainvälistymiselle. Lukiossa järjestettävä aikuisten perusopetus tukee osaltaan kotoutumista, perustaitojen ja tietojen oppimista sekä työelämään siirtymistä. Peruskoulujen ja lukioiden kansainvälinen toiminta on laajaa ja merkittävää opetussuunnitelmien mukaista ja kansainvälistymistä tukevaa toimintaa, joka edellyttää resursseja. Strategiassa tämä jää huomiotta.

Selkokielisyyden ja monikielisen viestinnän sekä kaupungin henkilöstön monikulttuurisen osaamisen ja kielitaidon kehittäminen ovat tärkeitä nostoja koulutuspalveluiden kannalta. Kielitietoisuuden opetuksen kehittäminen on keskeistä monikulttuurisuuden kasvaessa, jonka olisi voinut nostaa esille.

Turvallinen ja esteetön arki

Ei kommentoitavaa tämän osalta. Koulurakennukset suunnitellaan esteettömiksi ja turvallisiksi, joten tämä koskee myös lapsia ja nuoria,

Puhdas, kaunis ja kutsuva elinympäristö

Koulujen pihat ja sisätilat palvelevat kaupunkilaisia laajasti ja liittyvät strategian mainintaan kaupungin eri osissa olevista yhteisöllisistä tiloista, jotka lisäävät ihmisten kohtaamisia mm. sivistyskeskukset toimivat tärkeinä yhteiskäyttöisinä kohtaamispaikkoina. Näistä ympäristöistä on pidettävä huolta, jotta ne toimivat oppimista tukevinä ympäristöinä, lasten ja nuorten vapaa-ajan tiloina ja harrastamisen tiloina. Näistä tiloista ei ole mainintaa strategiassa.

Vaikuttavuutta elinvoiman edistämiseen

Elinvoiman osatekijät tuovat kaupunkiin uusia asukkaita, myös lapsia ja nuoria. Strategian mukaan Porvoon koulutuspalvelut ja opetustarjonta kohtaavat työvoimatarpeet. Erityisen tärkeää tässä on ennakointi, lakisääteisten palveluiden turvaamiselle pitää varata riittävät mutta toisaalta joustavat resurssit.

Muutosvoimainen toimintakulttuuri

Muutosvoimaiseen toimintakulttuuriin liittyvät asiat tukevat koulutuspalveluiden järjestämistä, eivätkä edellytä täydennyksiä.

Vakaa ja kestävä talous

Strategiassa esiin nostettu talouden tasapainottaminen haastaa koulutuspalveluiden laadukkaan järjestämisen siihen liittyvien lakisääteisten tehtävien ja toimialaan liittyvien erityispiirteiden vuoksi.

Henkilöstö on ilmaissut huolensa strategiassa esitetyn talouden tasapainottamisen ja painopisteen, lasten ja nuorten oppimisen, yhteensovittamisesta.

Hyvinvointia ja elinvoimaa lisäävät kärkihankkeet

Kärkihankkeena on nostettu esille Gammelbackan alueen kehittäminen, johon liittyy uuden koulun rakentaminen. Rakennuksesta tulee yhteiskäyttöinen, joka on yksi strategiassa mainittu tiloihin liittyvä lähtökohta. Peipon uuden koulun valmistumisen jälkeen, koulurakennukset ja oppimisympäristöt mahdollistavat opetussuunnitelmien mukaisen opetuksen. Muita selkeästi kärkihankkeita ei koulutuspalveluilla ole, joten tältä osin ei lausuttavaa.

Uudistuskyykyinen henkilöstö ja kyvykäs johtaminen

Esitetyt osa-alueet osaava ja uudistuskyykyinen henkilöstö, vastuullinen työnantaja, yhteinen tilannekuva ja yhteistyön johtaminen, uudistuva johtaminen ja Itäisen Uudenmaan veturi, erityisesti neljä ensimmäistä, soveltuvat hyvin myös koulutuspalveluiden henkilöstöpolitiikan ja johtamisen lähtökohdiksi. Opetushenkilöstön osaamisella on ratkaiseva merkitys lasten ja nuorten oppimisessa. Kaupungin tulee varmistaa työnantajana pätevän henkilöstön kiinnostus työskennellä kaupungissa ja saatavuus. Henkilöstön kehittämisessä huomioidaan toimialakohtaiset tarpeet. Viimeisiä kahta asiaa olisi voinut nostaa esille.

Myönteinen, kuunteleva ja ystävällinen kaupunki

Strategiassa mainitut myönteisyys ja kuunteleva asenne ovat keskeisiä oppilaan turvallisen arjen ja hyvän oppimisen perustekijöitä. Porvoon kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmassa linjataan toimintakulttuuri, joka vastaa suoraan näihin strategiisiin arvoihin. Siinä korostetaan kouluyhteisön hyvinvointia ja oppilaan kokemusta kuulluksi tulemisesta.

Strategiassa mainittu avoin vuorovaikutus toteutuu opetussuunnitelman mukaisessa yhteistyössä kodin ja koulun, koulun henkilöstön sekä oppilaiden välillä. Joustavuus näkyy erityisesti oppimisen tuen uudistuksen mukaisessa toiminnassa. Yhdenvertaisuus on kaupungin strateginen arvo, ja se toteutuu vahvasti Porvoon opetussuunnitelmassa mm. inklusion, oppimisen tuen ja maksuttoman opetuksen kautta.

Hyvän hallinnon mukaisesti Porvoon perusopetuksen opetussuunnitelma on läpinäkyvä, säädösten mukainen ja tukee yhdenvertaista sekä lainmukaista koulutyötä.

Suomenkielinen koulutusjaosto näkee, että strategiassa tulisi tuoda myönteisemmin esille kouluissa tehty laadukas ja pitkäjänteinen perustaitojen kehittämistyö. Muun muassa viimeisimmän laaturaportin ja sen arviointitulosten perusteella kouluissa on vahva yhteisöllinen perusta sekä pääosin myönteinen ja luottamuksellinen ilmapiiri. Perustaitojen kehittämisessä on edistytty ja vuosittaisissa tarkasteluissa matematiikan perustaidot ovat vahvistuneet ja lukutaidon kehitys noudattelee normijakaumaa. Lisäksi voidaan todeta, että pystyvyyskokemukset ovat vahvoja erityisesti alakoulussa, mikä tukee oppimismotivaatiota ja perustaitojen kehittymistä.